

หลับตาทำสมาธิ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมะ

**ธรรมเหนือโลก ธรรมเหนือโลกธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เห็นไหม วิวัฏฐะ พันออกจากวัฏฐะ**

แต่พวกเราอยู่ในวัฏฐะ แล้วเกิดจากเวรจากกรรม ถ้าเกิดจากเวรจากกรรมมันเป็นภาษา
โลกใจ ถ้าเป็นภาษาโลกเป็นภาษาที่ความเข้าใจ ดูภาษา ภาษาถ้าภาษาเขาสื่อสารในภาษา
เดียวกันเขาจะเข้าใจกัน นี่สิ่งที่เวลาภาษาเขาแปล เขาแปลภาษา แปล ให้มันมีความเข้าใจกัน
ได้ นี่คือภาษาโลก

แล้วเวลาธรรมะ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาธรรมะที่มันเกิดที่ใจๆ
มันภาษาใจ ถ้าภาษาใจนี่ภาษาความรู้สึก ถ้าภาษาความรู้สึก ความสุขความทุกข์เห็นไหม มัน
อันเดียวกัน จะภาษาใดก็แล้วแต่ มันมีความสุขความทุกข์เหมือนกัน ถ้ามีความสุขความทุกข์
เหมือนกัน ความทุกข์อันนั้น มันบีบคั้นหัวใจใจ

แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาท่านใช้เผยแผ่พระพุทธศาสนา ใช้
ภาษาบาลี แล้วมีพระในสมัยพุทธกาลจะร้อยกรองให้ จะทำให้ ท่านไม่ให้ทำ ไม่ให้ทำทั้งสิ้น

แต่ในสมัยปัจจุบันนี้ เวลาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้ว
พยายามจะเอาความรู้สึกของตนเข้าไปแยกแยะไป แล้วสิ่งใดที่ตัวเองไม่พอใจอันนั้นก็ไม่ใช่
ธรรมๆ ถ้าสิ่งใดเป็นความพอใจของตนอันนั้นเป็นธรรมๆ ใจ

ถ้าเป็นธรรมๆ ก็เป็นธรรมของกิเลส กิเลสต้นหาความทะยานอยากของคนเวลามันครอบงำหัวใจของคนแล้วมันหลงไป นี่ความโลภ ความโกรธ ความหลง

ความโลภ ความโกรธ ความหลง เวลามันหลงมากหลงน้อยก็แล้วแต่ มันก็ใช้ปัญญาของมันแยกแยะตามความพอใจของตนๆ ถ้าตามความพอใจของตนมันก็เป็นเวรกรรมของสัตว์ สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม ถ้าเขามีเวรมีกรรมอย่างนั้น เขามีความเชื่ออย่างนั้น มันก็เป็นกรรมของสัตว์ใด

แต่เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรากฏหรือสัตว์ชั้นสัตว์ เวลาหรือสัตว์ชั้นสัตว์หรือในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อน เวลาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวิมุตติสุขๆ ถ้าวิมุตติสุข ดุสิต ความละเอียดอ่อนของมันจนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “จะเทศน์สอนใครได้หนอ จะเทศน์สอนใครได้หนอ”

เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านบรรลุนิพพานของท่านเหมือนกัน มันเหมือนกันเหมือนกันเพราะอะไร เพราะมันวิวิญญูะ มันออกจากโลกไป

แต่เวลาการเกิด การเกิดเพราะอะไร เพราะเราเกิดมา เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา การเกิด เวรกรรมพาเกิดนะ เวรกรรมมาจากไหน กรรมคือการกระทำของคน กรรมคือการกระทำ มโนกรรม มโนกรรมคือความคิดดี คิดชั่ว ความอาฆาตมาดร้าย ความผูกโกรธ นั่นนะ มโนกรรมๆ

ถ้ามันมีมโนกรรมของมันเห็นไหม มโนกรรมมันไม่ต้องมีความรู้สึก ไม่ต้องมีร่างกาย มันก็คิดของมัน เทวดา อินทร์ พรหมใจ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะไป

พอจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เวลาเกิดเป็นมนุษย์เกิดมาด้วยคุณงามความดีของเรา ถ้าไม่มีคุณงามความดีมาเกิดเป็นมนุษย์ไม่ได้

แต่เวลาเกิดเป็นมนุษย์แล้ว ดุมนุชยัสสิ ดูเห็นไหม ดุสิต มันทำร้ายกัน มันทำลายกัน มนุษย์ทั้งนั้น เวลาสัตว์มันทำร้ายกัน มันก็ทำร้ายด้วยเขี้ยวด้วยเล็บมันเท่านั้น มนุษย์มันมีสมอง มันมี

ความรู้สึกนึกคิด มันมีเจ้าเล่ห์แสนกล มันทำลายกันๆ ซ้ำโง่งกัน ทำลายกันด้วยกิเลสตัณหา ความทะยานอยาก ด้วยความปลิ้นปล้อนของคน

คุณ คุณมนุษย์เห็นใหม่ ก็บอกว่า เพราะเป็นกรรมดีไง ถึงได้เกิดเป็นมนุษย์ไง การเกิดเป็นมนุษย์นะ มนุษย์สมบัติๆ นะ ถ้าไม่มีวาสนาไม่ได้เกิดเป็นมนุษย์ ในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเหมือนเต่าตาบอด จิตนี้เหมือนเต่าตาบอด เวลามันอยู่ในทะเลมันโผล่มา แล้วถ้าโผล่มาต้องโผล่เข้าบ่วงนั้นด้วย ถึงได้เกิดเป็นมนุษย์ไง

นี่ยกตัวอย่างเปรียบเทียบให้เห็นว่ามันยากเย็นขนาดไหนกว่าจะได้เกิดเป็นมนุษย์ แต่ทำไมเราเกิดแล้วเกิดเล่าละ เกิดเพราะการกระทำของเราไง เกิดเพราะบุญกุศลของเราไง นี่ศีล ๕ นี่แหละมนุษย์สมบัติ ถ้ามีศีล ๕ ศีล ๕ โดยสมบูรณ์นี่มนุษย์สมบัติ

เวลาเกิดมาแล้ว คุณ เวลาคนเกิดมาตายในครรภ์ก็มี ตายเมื่ออายุน้อยก็มี ตายเมื่อวัยรุ่นก็มี ตายเมื่อแก่เมื่อเฒ่าก็มี มันเกิดมาก็ไม่เท่ากัน อำนาจวาสนาของคนไม่เท่ากัน มันไม่เท่ากัน เพราะอะไร เพราะการกระทำของเขานั้นแหละ กรรมของสัตว์ๆ ใจ ผลของวิญญูะ ผลของวิญญูะ คือ ผลของการกระทำของตน ผลของการกระทำของตน เพราะตนมีเวรมีกรรมมา มันถึงได้เวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะ

พอเวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะเห็นใหม่ แล้วเรามีเวรมีกรรมขึ้นมา เรามาเกิดเป็นมนุษย์ไง เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เวลาเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เวลาแสดงธัมมจักขุ ขึ้นมา พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม นี่ไง มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับพระธรรม เป็นรัตนะสอง เวลาพระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรมเป็นรัตนะสาม มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สมบูรณ์แบบไง

แล้วเราเป็นชาวพุทธ เราก็มียะพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นแก้วสารพัดนึก เป็นแก้วสารพัดนึกเพราะอะไร เพราะเรามีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กับสังฆธรรมที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธัมมจักขุ มา ปัญจวัคคีย์เป็นพระอรหันต์ ยสะเป็นพระอรหันต์ ๖๐ องค์

“เธอกับเราพร้อมไปกับอีก ๖๐ องค์ พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงเป็นทิพย์”

ถ้าพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงเป็นทิพย์แล้วมันไว้วางใจได้ เพราะบ่วงที่เป็นโลก เรื่องในโลก โลกธรรม ๘ มีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ ท่านไม่ปรารถนา ท่านไม่ต้องการ เพราะท่านพ้นจากบ่วงที่เป็นโลก บ่วงโลกๆ อำนาจวาสนา ยศถาบรรดาศักดิ์ แก้วแหวนเงินทองไร้อาระ ไร้อาระ พ้นจากบ่วงมันไป

บ่วงที่เป็นทิพย์ๆ ไร บ่วงที่เป็นทิพย์ ทุกคนเกิด เกิดอยากได้อยากดิบอยากดีเพราะอะไร เพราะมันไม่มีแล้ว อนาคตมันไม่มี อนาคตมันไม่มีเพราะอะไร เพราะมันรู้ที่หัวใจดวงนั้น **หัวใจดวงนั้นถ้าสิ้นกิเลสไปแล้วมันสมบูรณ์แบบในใจดวงนั้นมันไม่มีอดีต อนาคต มันไม่มีสิ่งใดที่ต้องไป แล้วมันไปห้วงอะไร มันหวังอะไร มันต้องการอะไร เพราะอะไร เพราะบ่วงที่เป็นทิพย์มันไม่มีใจ มันไม่มีสิ่งใดที่ตอบสนองกับกรรมธาตุอันนั้น แล้วมันจะไปห้วงอะไรกับที่เป็นทิพย์อีกล่ะ**

มันมีแต่เทวดา อินทร์ พรหมมาฟังเทศน์ มาฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มาฟังเทศน์ครูบาอาจารย์ของเรา นั่นเพราะอะไร

เพราะว่าแม้แต่เขาเป็นทิพย์สมบัติของเขา เขาก็ยังมีกิเลสต้นหาความทะยานอยากของเขา เวลาเขาทุกข์เขายากของเขานะ ทิพย์สมบัติๆ มีความทุกข์ของเขา เพราะมันพลัดพรากไป เวลาพลัดพรากมันก็มีความทุกข์ของมัน มีความทุกข์ของมันก็อยากจะพ้นทุกข์ๆ มาฟังเทศน์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่ เทวดา อินทร์ พรหมสำเร็จมากมายมหาศาล

นี่พูดถึงถ้ามันเป็นธรรมๆ ถ้าเป็นสัมมาทิฏฐิมีความเห็นถูกต้องดีงาม แล้วเราเกิดเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนา เวลาถึงกลางพระพุทธศาสนา เวลาว่า “ถึงกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาเจริญอีกหนหนึ่ง เจริญที่ไหน”

เวลามันเจริญขึ้นมา มันเจริญในใจของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น มันเจริญในใจ
ของครูบาอาจารย์ของเรา ใครจะว่าเป็นพวกเดียวกัน นั่นก็เรื่องของเขา เพราะอะไร เพราะมัน
พิสูจน์ได้ คำว่า “พิสูจน์ได้” เพราะอะไร

เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนามารื้อสัตว์ชนสัตว์ เวลาหลวงปู่เสาร์
หลวงปู่มั่นท่านก็ปรารถนา เวลาหลวงตาท่านไปไหน ท่านบอกไปเอาหัวใจของคนๆ หัวใจของ
คนนี่สำคัญมากนะ หัวใจของคนจิตที่มันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

พระพุทธศาสนามารื้อสัตว์ชนสัตว์ก็รื้อหัวใจของสัตว์ ถ้าหัวใจของสัตว์ สัตว์ที่มันเวลามัน
ทุกข์มันยาก มันทุกข์มันยากที่ไหน เวลาคนจะทุกข์จะยากขนาดไหน เวลานอนหลับไปมันก็หาย
จากทุกข์ไปพักหนึ่งนะ เวลามันตื่นขึ้นมา ถ้ามันมีทุกข์มียากขึ้นมา มันก็ไปเสวยทุกข์เสวยยาก
ของมัน

เวลาแสดงธรรมๆ ไร แสดงธรรม คนทุกข์คนยากขนาดไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าเวลาไปโปรดเห็นไหม เวลาเล็งญาณๆ เลยกว่า คนเขามีอำนาจวาสนาถึงที่สุดแห่งทุกข์
หรือไม่ เขามีวาสนามากน้อยแค่ไหน ถ้าเขามีวาสนาขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะ
ไปโปรดคนนั้นก่อน ทั้งเขามีวาสนาด้วย อายุเขาจะสั้นด้วย เอาคนนั้นก่อน นั่นพูดถึงว่าเวลา
อำนาจวาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่เราเกิดมาที่กลางพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่าน
ดำรงชีพของท่านอยู่ เวลาคนที่เขาต้องการ เขาแสวงหานั้น เขาชวนขวายกันไป ไปหาหลวงปู่มั่น
หลวงปู่มั่นเห็นไหม เพราะต้องการธรรมโอสถๆ ไร เพราะเขาแสวงหาเองไม่ได้ เราค้นคว้าของเรา
เองยังไม่ได้

เราทำของเราขึ้นมาเห็นไหม คุณสิ จิตมันคืออะไร แม้แต่กายกับใจๆ แล้วในปัจจุบันนี้เวลา
พูดถึงธรรมะๆ ก็เสียดสี เสียดสีกัน คุณดูคุณแคลนกัน พอคุณดูคุณแคลนกัน แล้วเวลาเป็นจริงมันเป็น
จริงในใจของคนจิตใจที่ยิ่งใหญ่ จิตใจที่ยิ่งใหญ่เขาทำสิ่งใดก็ได้ ถ้าเขาทำของเขา เขามีแรง
ปรารถนาของเขา

นี่ไง แต่ถ้าจิตใจของคนมันคับแคบ จิตใจของคนมันเป็นกิเลส มันเป็นเรื่องของพญามาร มันทำลายตัวเองทั้งสิ้น แต่หน้าขึ้นอกตรมนะ เวลาหน้าขึ้นบาน ฉันทเป็นชาวพุทธ ฉันทมีอำนาจวาสนามียศถาบรรดาศักดิ์

นี่ไง กรรมคือการกระทำ มโนกรรมๆ นั้นสำคัญ เธออย่า ย้ำคิดย้ำทำ มันจะเป็นจริง เป็นนิสัยของเธอ แต่ย้ำคิดย้ำทำ ยังกระทำอยู่อย่างนั้น ทำแล้วทำเล่าไร ทำแล้วทำเล่าเพราะอะไร เพราะเราไม่สามารถควบคุมตัวเราได้ไง

ถ้าเราไม่สามารถควบคุมตัวเราได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมๆ อนุบุพพิกภาพุดเรื่องระดับของท่าน ระดับของท่านถ้าทุกคนรู้จักมีเสียสละ รู้จักเห็นคนอื่น รู้จักสังคมาขึ้นมา ถ้ามันรู้จักๆ ขึ้นมา มันเบาบางในหัวใจของตนะ

อนุบุพพิกภาพุดเรื่องของท่าน ถ้าเธอมีการเสียสละมีความเห็นน้ำใจของคนอื่น จิตใจของเธอเปิดกว้างขึ้นมา นี่ไง เธอได้บุญกุศล บุญกุศลเป็นสิ่งที่ดีงาม สิ่งที่ดีงามเวลามันเบา มันก็ลอยสูงขึ้นไป อกุศลความเคียดแค้น ความทุกข์ความยากต่างๆ มันเป็นหิน มันเป็นของมีน้ำหนัก มันก็ตกลงต่ำ กดหัวใจนั้นนะ

แต่ถ้ามันเป็นธรรมๆ มันเป็นสาธารณะ มันฟังธรรม อนุบุพพิกภาพุด ถ้าถึงเวลาแล้วได้ไปเกิดบนสวรรค์ ถ้ามันเป็นจริงถ้าถึงเวลาของเขา แต่ถ้าในปัจจุบันๆ ไร ถ้าใจของเขาเป็นธรรมๆ ถือเนกขัมมะ แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงเรื่องอริยสังแล้ว ถ้าพูดถึงการแสดงธรรมๆ นะ จะปรารภนาหรือสัตว์ชนสัตว์

แต่สัตว์โลก สัตว์โลกเป็นไปตามกรรมด้วยอำนาจวาสนา เห็นไหม ดูสิ เวลาเราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ในเมืองไทยของเรา ในเมืองไทยเพราะปุ่ยาตายายของเรานับถือพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเวลาถ้าเป็นเนื้อแท้ใจ ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ กราบธรรมคือกราบ สัจธรรมในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภนามาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาหรือคั้นๆ เวลาที่ไหนเขามีการประพฤติปฏิบัติ ที่ไหนเขามีสิ่งต่างๆ ก็ไปประพฤติปฏิบัติกับเขาตามแนวทางของเขาไร แล้วมันไม่มีทางๆ มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้

เวลาเอาจริงๆ ขึ้นมา ก็ต้องมาประพฤติปฏิบัติของท่านเอง เวลาท่านนึกถึง นึกถึงตอน ท่านเป็นราชกุมาร อานาปานสติกำหนดลมหายใจเข้าออก

กำหนดลมหายใจเข้าออก หายใจเข้าออกเพื่ออะไร?

หายใจเข้าออก มันมีคำบริกรรมขึ้นมา เพื่อเข้าสู่ใจของเจ้าชายสิทธัตถะไง เวลาเข้าสู่ใจ บุปผะนิวาसानุสติญาณ เวลาเข้าไปเกิดญาณ เกิดความหยั่งรู้ ความรู้ความเห็นในใจมันเป็นจริง

คนมีชีวิตมันก็มีความคิดความรู้สึกความนึกคิดทั้งนั้น แต่มันรู้สึกนึกคิดโดยกิเลสตัณหา ความทะยานอยากไง เวลากำหนดอานาปานสติขึ้นมา จิตใจมันเป็นอิสระไง อิสระขึ้นมาก็บุญกุศลที่ได้กระทำมาตั้งแต่พระเวสสันดรไป รู้เห็นจิตใจของตน ถ้ารู้เห็นจิตใจของตนมันก็รู้เห็นใจ แต่มันรู้เห็นก็รู้เห็นตลอดไปไม่มีต้นไม่มีปลาย ไม่มีที่สิ้นสุดไง ดึงกลับมาจุติปาทญาณมันก็ไปของมันไป

เวลาอาสวัชฌญาณ อาสวัชฌญาณเกิดมรรคเกิดผลขึ้นมาในใจอันนั้น ถ้าเกิดมรรคเกิดผลขึ้นมาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาไปแสดงธัมมจักขุ กับปัญจวัคคีย์

“อยู่ด้วยกันมา ๖ ปี ไม่รู้ก็บอกว่าไม่รู้” เวลาคนอยากจะประพฤติปฏิบัติ อยากให้ชี้ทางก็บอกไม่ได้

แต่คราวนี้เห็นใหม่ จะแสดงธรรม ปัญจวัคคีย์ดีอึ้งด้วยเพราะว่าพฤติกรรมทางโลก พฤติกรรมของโลกมันเข้าใจไม่ได้ มันเข้าใจไม่ได้เพราะอะไร เพราะมันเห็นเจ้าชายสิทธัตถะมา ๖ ปี อุปัฏฐากอุปัถัมภ์มาตลอด คำว่า “อุปัฏฐากอุปัถัมภ์” มันใกล้ชิดกันใช่ไหม ทำทุกกริยาขนาดไหนก็แล้วแต่ เพื่อจะบรรลुरुธรรมๆ แต่มันไม่บรรลुरुเสียที

เวลาพิจารณาของท่านเอง ทำทุกกริยาขนาดไหน อดอาหาร ๔๙ วัน จนขนร่วงขนหลุดหมด สลบถึง ๓ ครั้ง เวลาเอาจริงเอาจังขึ้นมา มัชฌิมาปฏิปทาмаคั่นคว่าในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ปัญจวัคคีย์ทิ้งไป ทิ้งไปเพราะอะไร เพราะไปฉันอาหารของนางสุชาดา “เจ้าชายสิทธัตถะกลับมาอีกมาก ขนาดทำทุกรกิริยาขนาดนั้น ทำเครื่องครัดขนาดนั้นมันยังไปไม่ได้ แล้วถ้ามาฉันอาหารของนางสุชาดาแสดงว่ากลับมาอีกมากในกาม” ทิ้งไปเลย

ภาพนั้นมันฝังใจ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จไปเพื่อที่จะโปรด มันคัดค้านในใจ นี่กิเลสของคน กิเลสของคน ภาพฝังใจของคน คนที่รู้ที่เห็นใจ มันร้ายกาจนักๆ กิเลสตัดมหาความทะยานอยากในใจของคนไป ทิ้งๆ ที่ปรารถนานะ แต่ด้วยอำนาจวาสนาด้วยความเคยชินก็นิมนต์ให้นั่ง

เวลาเห็นอาการต้อตึง กระจ่างกระจ่าง มันไม่เปิดหัวใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “เธอจงเงี่ยหูลงฟัง ฟังธรรมๆ” พอฟังธรรมขึ้นมาเห็นใหม่ **เทวเม ภิกษเว** ทางสองส่วนที่ไม่ควรเสพ สิ่งต่างๆ เห็นใหม่ ทางสายกลางๆ เวลาทางสายกลางขึ้นมา ทางสายกลางมันคืออะไร ดำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ ความระลึกรู้ชอบ มรรค ๘ แล้วเวลามรรค ๘ ขึ้นมา เวลาเราประพฤติปฏิบัติกันทางสายกลาง ก็ทางสายกลางคือความพอใจของเราเอง ถ้าพอใจก็ใช่ ถ้าไม่พอใจก็ไม่ใช่

ทางสายกลาง ทางสายกลางของธรรมมันต้องเป็นสัจธรรมจริงๆ แล้วสมัยนั้นมันยังไม่มีใครพูดถึง ปัญจวัคคีย์เวลาได้ยินได้ฟังขึ้นมา พอได้ยินได้ฟังขึ้นมา ปัญญามันเกิดไง ปัญญามันเกิด พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรมๆ

นั่นนะ นั่นสัจธรรมขึ้นมา เป็นผู้ซื่อบอกเป็นผู้ชักผู้ผู้นำไป แล้วสติปัญญามันใคร่ควรดูตามไป มันมีสติปัญญามันทะลุออกไป มันทะลุออกไปก็เป็นสงฆ์องค์แรกของโลกไป ความที่เป็นสงฆ์องค์แรกของโลก เป็นสัจจะ เป็นความจริงขึ้นมา เป็นความจริงขึ้นมาเพราะมีสติปัญญา

นี่พูดถึงอำนาจวาสนา ถ้าอำนาจวาสนานี้คนเหมือนกัน ในปัจจุบันนี้เวลาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมแต่ละข้อที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดง ธรรมขึ้นมาเป็นพระอรหันต์ พระอัสสชิไปแสดงกับพระสารีบุตรเห็นใหม่ “ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ”

เย ธมฺมา นั่นนะ ท่องกันทุกวัน แต่เวลาทำไมพระสารีบุตรฟังแล้วมันทะลุไปได้ ทะลุไป
ได้ด้วยสติด้วยปัญญาที่เขามีอำนาจวาสนาไป

นี่ไง เวลาคนเกิด เกิดมาด้วยอะไร เวลาคนมีบุญมากน้อยแค่ไหน แม้แต่การเกิดเป็น
มนุษย์นี่เป็นอริยทรัพย์ การเกิดเป็นมนุษย์ เพราะมนุษย์เกิดมามีโอกาสมาก มนุษย์เกิดมาแล้ว
จะเป็นความยิ่งใหญ่ทางโลกขนาดไหนก็เป็นได้ มนุษย์นี่ยิ่งใหญ่

สิ่งในโลกนี้ที่ว่าเจริญๆ มา ใครเป็นคนสร้าง น้ำมือมนุษย์ทั้งนั้น แต่ทำความชั่วทำร้าย
สงครามโลกมันทำลายเมืองทั้งหมด มันก็มนุษย์ทั้งนั้น มนุษย์ทำได้ทั้งดีและชั่ว เวลาทำความดี
ก็ได้มากมายมหาศาล ทำความชั่วก็ทำร้ายทำลายทั้งสิ้น กิเลสมัน ร้ายกาจอย่างนั้น

แต่ถ้าเราเกิดมาเห็นใหม่ เกิดมากิ่งพุทธรูป สิ่งที่เป็น สัจธรรมๆ เวลาเกิดมาแล้ว สิ่งนั้น
เราพิจารณาของเรา เราพิจารณาของเราแล้วเห็นใหม่ เรามีสติมีปัญญาของเรา เราพยายาม
ชวนชวายของเรา เราจะประพฤติปฏิบัติของเรา

**เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ในกึ่งพุทธรูป หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านวาง
แนวทางของท่านไว้ เวลาวางแนวทางของท่านไว้ มันเป็นการเชื่อใจ มันเป็นการเชื่อ
เป็นศรัทธาของสังคม**

ถ้าสังคมไม่เชื่อไม่ศรัทธามันต่อต้าน เวลามันมีภาพเห็นใหม่ ภาพความประพฤติสิ่งที่ไม่
ดีงามของสงฆ์ขึ้นมาในสังคม ทุกคนรำวรานในหัวใจทั้งสิ้น พอรำวรานในหัวใจทั้งสิ้น เราก็แบบ
ว่ามันคงจะไม่มีมรรคมีผลอยู่แล้ว ถ้ามันมีมรรคผลขึ้นมา ผู้ที่อยู่ในศีลในธรรมมันควรจะมี
มรรคมีผลในหัวใจ แต่ไม่ได้คิดหรอกว่าคนที่เขาเข้ามาเป็นสงฆ์นั่นนะ เขามีอำนาจวาสนามาก
น้อยแค่ไหน

ถ้าคนที่มีอำนาจวาสนานะ เขาก็ตั้งเป้าหมายของท่าน เห็นใหม่ ท่านพยายามจะทำของ
ท่าน อย่างเช่น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านบวชแล้ว ท่านอยู่ในป่าในเขา ท่านชวนชวายของ
ท่าน ท่านพยายามพิสูจน์ในใจของท่าน พยายามปฏิบัติของท่าน

แต่บางองค์ขึ้นมา เวลาบวชขึ้นมาแล้ว ก็บวชขึ้นมาเพื่อความสุขความสบาย บวชขึ้นมา มันมีเป้าหมายที่แตกต่างกันไปไง มันถึงเวลาการกระทำมา มันถึงได้ไม่เท่ากันไง แล้วความได้ไม่เท่ากัน มันก็อยู่ที่จิตนิสัยแล้วอยู่ที่อำนาจวาสนาที่การเกิด เป็นมนุษย์ไฉน

อย่างพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ ท่านสร้างอำนาจวาสนามา เพราะความปรารถนา เป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา ปัญจวัคคีย์นี้ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็น เจ้าชายสิทธัตถะ เวลาเกิดขึ้นมาพราหมณ์พยากรณ์ตั้งก็ร้อยนะ เวลาเอาจริงๆ แล้วเหลือห้า เวลาจะตามเจ้าชายสิทธัตถะออกมา เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สิ่งที่ตั้งงามมันก็ตั้งงามเห็นใหม่

ในสมัยพุทธกาลนะ ฉัพพัคคีย์ สัตตรสวัคคีย์ ทำปาฏิโมกข์ ๒๒๗ มันมาจากนี้ทั้งสิ้น เวลา พระบวชมาแล้วดีก็มี พระบวชเข้ามาเพื่อเสวยสุขก็มี พระบวชเข้ามาด้วยกิเลสตัณหาความ ทะยานอยากก็มี

แต่เวลาคนที่มีอำนาจวาสนา อยู่ที่อำนาจวาสนาๆ เขาก็ชวนชวายเป็นเขา การชวนชวายเป็นเขา จิตนิสัย ถ้าจิตนิสัยมีศรัทธามีความเชื่อแล้วยังแยกแยะอีกว่าอะไรควรไม่ควร สิ่งไม่ควรไม่ควรจะทำมากนักน้อยแค่นั้นเห็นใหม่ ถ้าทำความดี ฉะนั้น เวลาทำความดีๆ ทำให้สังคมมีผู้นำ ถ้าไม่มีผู้นำ เราก็อ่อนแอ

แล้วสิ่งที่เป็นความจริงๆ เห็นใหม่ เวลาธรรมะในสมัยพุทธกาลนะ สังฆธรรมในสมัยพุทธกาลที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาผู้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “ใครทรมานมาๆ” ท่านจะถาม “ใครทรมานมา” ใครทรมานมาคือใคร ฝึกฝนมา ใครอบรมมาไง แล้วถ้าเราเป็นจริง เราจะประพฤติปฏิบัติของเรา ด้วยความเป็นจริงของเรา มันจะทะลุปรุโปร่งไปได้มากนักน้อยแค่นั้น

คูลี หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านไม่มีครูบาอาจารย์ มีแต่ตำรับตำรา มีแต่ที่ปรึกษา ท่านพยายามชวนชวายเป็นท่าน มีการกระทำของท่านจนเป็นที่น่าเชื่อถือที่ยกย่องของสังคม พอสังคมขึ้นมา มันก็มีแนวทางประพฤติปฏิบัติใหม่ สังคมทุกคนก็ปรารถนาดี ตัวเองปฏิบัติได้มากขึ้นแค่นั้นก็อยากจะชักชวนคนอื่นมาปฏิบัติ สำนักปฏิบัติมีมากมายขึ้นมามากมาย เวลา มีสำนักปฏิบัติขึ้นมามากมายมหาศาลมันเป็นประโยชน์ไฉน ประโยชน์นะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนทที่ “อานนทฺ เถอบอกบริษัท ๔ นะ ปฏิบัติบูชาเราเถิด อย่าบูชาด้วยอามิสเลย”

สิ่งที่เป็นอามิส สิ่งที่เกิดขึ้นมาจากปัจจัยเครื่องอาศัย เขาบูชากันๆ ก็ด้วยหัวใจของคนที่มีมันเป็นชาวพุทธทำได้แค่นั้นไง ทำได้แค่นั้นเห็นไหม

แต่เวลาปฏิบัติบูชาๆ มันต้องชวนชวายนะ เอาร่างกายและจิตใจมาเพื่อตัดแปลงตนๆ การตัดแปลงตนๆ เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลารื้อสัตว์ชนสัตว์ก็รื้อในหัวใจนั่น หัวใจที่มันปรารถนา หัวใจที่มันดีงาม หัวใจที่มันจะเป็นสังฆธรรมขึ้นมาได้ มันต้องมีเจตนาของมัน เวลาเจตนาของมัน แล้วเจตนามันเกิดที่ไหนล่ะ

มันเกิดที่ใจ ถ้าใจมันเจตนา มันชวนชวายนะ มันมีการกระทำขึ้นมา สำนักปฏิบัติต่างๆ เขาเวลาปฏิบัติขึ้นมาแม้แต่เขาฝึกหัด มันก็เป็นเรื่องดีงามของเขา ความดีงามของเขามันก็เป็นแบบโลกๆ ใจ

เวลาครูบาอาจารย์ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านมีการกระทำของท่าน ท่านทำแล้วนะ ท่านทำแล้วเพราะว่าหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงตาพระมหาบัว ท่านพูดเอง ท่านไปอยู่วงในของพระ ท่านต้องการสร้างธรรมทายาทๆ

คำว่า “ธรรมทายาท” คือผู้นำ คำว่า “ธรรมทายาท” ดุสิต เวลาหลวงตาท่านอยู่กับหลวงปู่มั่น “**แก้จิตนี้แก้ยากนะ ผู้เดมาจะแก้วะ**” แก้จิตมันแก้ยากนะ ทัศนคติของคนที่มันล้นฟ้ากิเลสในใจของคนมันล้นฟ้าใจ นี่พูดถึงว่าถ้าคนที่ปรารถนาเห็นไหม

แต่เวลาคนที่เขเป็นธรรมๆ สำนักปฏิบัติต่างๆ เขาก็มีการให้ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ เวลาคนฝึกหัดปฏิบัติเขาก็มาฝึกหัดของเขา เวลาเขามาฝึกหัดของเขา นั่นก็เป็นการอบรมบ่มเพาะหัวใจของเขา

ถ้ามันเป็นการอบรมบ่มเพาะหัวใจของเขา แม้แต่เด็กๆ เวลามันจะภาวนาของมัน สิ่งทีพ่อแม่ที่ดีงามนะ ถ้าพ่อแม่ถ้ามีเวรมีกรรมต่อกันบังคับขบไส บังคับขบไสมันก็มีแรงต้าน บังคับขบไสขึ้นมา มันก็มีความเครียดความกดดันใจ มันไม่เป็นประโยชน์ใจ

แต่ถ้ามันเป็นสิ่งที่ดีงามเขาไปทำนะ เด็กๆ มันไปทำกัน ดีก็มี เวลาทำแล้วไม่ได้ประโยชน์สิ่งใดก็มี เวลาดีขึ้นก็มี ยังพูดเลย เวลามาปฏิบัติเห็นใหม่ สิ่งที่เคยมีความกังวล มีความวิตกกังวลในใจ เดียวนี้ไม่ค่อยมี เมื่อก่อนเป็นคนที่ซึกั๊ว เป็นคนที่เคร่งเครียด เดียวนี้ก็เบาบางลง นี่มันมีประโยชน์ ถ้าทำจริงๆ แล้วมีประโยชน์ไง

แต่ทำให้มันเป็นความจริงของมัน แต่ที่มันไม่ได้จริง ไม่ได้จริงขึ้นมาเพราะกิเลสในใจของคนมันไม่เท่ากัน สิ่งที่มาใจ นี่พันธุกรรมของจิต เวรกรรมที่สร้างมาแตกต่างกันไป

ถ้าแตกต่างกันไป คุณสิ พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทย แล้วคุณสิคนที่นับถือพระพุทธศาสนาในทะเบียนบ้านมีมหาศาล แล้วสิ่งที่นับถือพระพุทธศาสนานับถืออย่างไร นับถือไว้เป็นประโยชน์ นับถือไว้เป็นธุรกิจ นับถือไว้เพื่อเป็นที่พึ่งทางใจ นับถือไว้เพื่อชวนชวายแสวงหา ชวนชวายเพื่อให้ใจเราเป็นธรรม นี่มันมีแตกต่างกันไปเป็นชั้นๆ ขึ้นไป

ถ้ามีแตกต่างกันเป็นชั้นๆ ขึ้นไป ในการประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเนี่ย เริ่มต้นการกระทำถึงว่าพยายามทำความสงบของใจเข้ามาก่อน การทำความสงบของใจเข้ามาก่อน สำนักปฏิบัติต่างๆ ที่เขาฝึกหัด ผู้ที่ฝึกหัดใหม่ เขาก็ให้ทำความสงบของใจ คือทำสมาธิ ทำสมาธิๆ ใจ

เวลาคนทุกข์คนยากนะ เวลาคนทุกข์คนยากมันทุกข์ที่ไหน มันทุกข์ที่ใจนะ เวลามันทุกข์ที่ใจขึ้นมา หน้าที่การงานจะประสบความสำเร็จหรือไม่ประสบความสำเร็จ นั่นเรื่องหนึ่ง แต่ถ้าใจมันทุกข์มันยาก หน้าที่การงานนั้นมันกดดันมาก

แต่ถ้าจิตใจมันเป็นธรรม เป็นธรรมขึ้นมาหน้าที่การงานก็เป็นเรื่องหนึ่งนะ แต่ถ้าหน้าที่การงานถ้าประสบความสำเร็จก็ดีไป ถ้าไม่ประสบความสำเร็จ เราก็ทำของเราใหม่ เพราะจิตใจมันเป็นธรรมไง

คำว่า “จิตใจเป็นธรรม” จิตใจมันมีสติเห็นใหม่ ถ้ามีสติขึ้นมาเนี่ยเราศึกษาธรรม ศึกษาธรรมมันเป็นเรื่องภายนอกนะ ศึกษาธรรม ศึกษา

คุณสิ เวลาการส่งเสริมในการศึกษา นี่ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ การศึกษาธรรมะ ศึกษาธรรมะเพราะอะไร เพราะศึกษาไว้เป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติ ศึกษาไว้ทรงจำธรรมวินัยไว้เป็น

แนวทางในการปฏิบัติ เวลาศึกษา ศึกษาเป็นปริยัติ เวลาปริยัติขึ้นมาศึกษามาแล้วศึกษามาเพื่อมาปฏิบัติ เวลาจะปฏิบัติขึ้นมาแล้วปฏิบัติอย่างไร เวลาปฏิบัติจะปฏิบัติอย่างไร เห็นไหม

นี่ทำความเข้าใจของใจเข้ามา ถ้าใจมันสงบระงับเข้ามา มันจะเป็นประโยชน์กับใจ ดวงนี้ ใจดวงนี้ถ้ามันสงบระงับ ถ้ามันเป็นสมาธิได้ แต่ถ้ามันเป็นสมาธินะ มันมีความสุขของมัน ๆ

แต่เวลาปฏิบัติเห็นไหม ดูลิ ดูความรู้สึกนึกคิดของคน เรามีเพื่อน ทุกคนมีเพื่อนหมด แล้วเพื่อนเราแต่ละคนมีความคิดเหมือนกันไหม เพื่อนเราแต่ละคน ความรู้สึกนึกคิดไม่มีใครเหมือนใครเลย แตกต่างกันไป แต่เราก็คบกันได้

ใจก็เหมือนกัน ใจเวลามันจะทำความเข้าใจ มันจะสงบหรือไม่ ถ้ามันทำความเข้าใจมันเป็นความสงบของใคร ถ้ามีความสงบขึ้นมาเห็นไหม เขาบอกว่า “ถ้าหลับตาทำสมาธิ สมาธิหลับตา สมาธิลืมตา ถ้าสมาธิหลับตามันเป็นเรื่องเห็นนิมิต เรื่องกำหนดจิต เรื่องการกคจิต เป็นเรื่องฤทธิ์เรื่องเดช”

อันนั้นมันเป็นมิจฉาสมาธิ มันไม่มีหรือกสมมาธิหลับตา สมาธิลืมตา สมาธินะ มันเป็นมิจฉาหรือสัมมา ถ้ามันเป็นมิจฉา มิจฉาเพราะอะไร มิจฉาเพราะเรามีกิเลสใจ

กิเลสมีความเชื่อ เรามีความพอใจใจใหม่ เวลาจิตสงบขึ้นมา มันก็เหมือนความคิด ความคิดของคนเห็นไหม เวลาความคิดของคน ทุกคนมีความคิดที่แตกต่าง พอจิตสงบไปแล้ว ถ้ามันเป็นมิจฉา มันก็เชื่อความคิดของตน เชื่อความรู้ความเห็นของตน ถ้าเชื่อความรู้ความเห็นของตนมันเป็นอะไร มันก็เป็นมิจฉาใจ มันเป็นมิจฉาเพราะเราไปเชื่อมันไป เราเชื่อกิเลสของเราใจ ถ้าเราเชื่อกิเลสของเรา เขาบอกนั่นนะถ้าสมาธิหลับตา

สมาธิมันไม่มีหลับตาลืมตาหรือก สมาธิคือสมาธิ แต่มันไม่เป็นสมาธินี้สิ มันไม่ได้เป็นสมาธิ มันเป็นอุปาทาน

เวลาเด็กๆ ที่มันประพฤติปฏิบัติ เราทำความเข้าใจของใจ ถ้าใจมันสงบระงับได้ ถ้าใจที่สงบระงับได้เด็กคนนั้นจะมีความสุข เด็กนั้นมันมีความวิตกกังวลมาก แต่ถ้าเขากำหนดลม

หายใจ เด็กมันจะควบคุมตัวมันเองได้ เด็กถ้าควบคุมตัวมันเองได้ เด็กจะทำงานได้ เด็กถ้ามีการศึกษานะ เขาใช้จิตของเขาศึกษาค้นคว้ามันจะดีขึ้น

แล้วเราเป็นผู้ใหญ่ เราเป็นผู้ใหญ่เรามีหน้าที่การงาน เรามีความรับผิดชอบ เรามีภาระของเรา ที่นี้พอมาทำสมาธิ ทำสมาธิ ใ้หน้าที่การงานของเรา ภาระรับผิดชอบของเรา มันจะมากดดัน มันจะมีทุกเรื่องที่เขาไป เพราะจิตนี้มันรับรู้ทั้งสิ้น จิตของเราเนี่ยแหละเป็นผู้รับรู้ จิตของเราเนี่ยเป็นผู้แบกรับ

เหมือนคนบ้า บ้าชอบฟาง ชอบอารมณ์ต่างๆ ไว้ในหัวใจทั้งหมดเลย ถ้าชอบฟาง ชอบอารมณ์ต่างๆ ในหัวใจทั้งหมด เวลาไปศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันก็ใ้บ้าชอบฟางนั้นละไปศึกษา

ศึกษามันก็แบกสิ่งนั้นมาว่าเป็นสมบัติของตน ท่องธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่องจำๆ ท่องจำแล้วมันก็มาขยายความไป มันบอกว่า “นี่ไง นี่สมาธิลื้มตา” เพราะอะไร เพราะว่ามันท่องจำไป เพราะมันท่องจำ ท่องจำของมัน สมาธิลื้มตา

“ถ้าสมาธิหลับตานี้สมาธิหลับตา สมาธิหลับตาจะเป็นเรื่องของฤทธิ์ของเดช เรื่องของความเป็นอุปาทาน เรื่องของนิमित ติดนิमितไป”

มันเป็นที่จิตนิสัยของคน ทำความสงบของใจเข้ามา ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจมันสงบระงับเข้ามาแล้ว ถ้ามันเป็นความจริงนะ ใ้มันเป็นสัมมาทิฎฐิ

ใ้มันเป็นมิจฉาใจ ถ้าเป็นสมาธิก็มิจฉาสมาธิ แต่เขาไม่ได้ว่าเป็นมิจฉาสมาธิหรือสัมมาสมาธิ เขาไปบอกว่า “เป็นสมาธิหลับตา” เพราะอะไร

เพราะเวลาพระกรรมฐาน พระป่าเขาเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา “การนั่งสมาธิเนี่ยมันเสียเปล่า การนั่งสมาธิมันสูญเปล่า ถ้าการนั่งสมาธิเนี่ย มันเป็นสมาธิ นั้นเป็นสมาธิหลับตา ถ้าสมาธิหลับตามันจะไม่เกิดปัญญา” ถ้าไม่เกิดปัญญา... นี่ปัญญาอะไร!

แล้วก็บอกว่า “สิ่งที่เราเปิดตา ถ้าเราใช้ปัญญาของเราขึ้นมา มันจะเป็นโลกุตตระ ใต้สมาธิหลักตานี้มันเป็นเรื่องของโลกใจ มันเป็นโลกียะ” โลกียะ โลกุตตระ มันเป็นแค่การให้ชื่อให้ความหมายอย่างนั้นหรือ

นี่ไง สิ่งที่มีมันจะเป็นจริง? ถ้ามันมีสติปัญญาละ มันจะไม่มีเป็นมิจฉาทิฎฐิ มิจฉาทิฎฐิ เพราะสิ่งที่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งที่ยุทธและวินัยเป็นการดำรงชีพ เป็นการมีชีวิตของบริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา แล้วก็ตั้งกติกาขึ้นมาให้ดำรงชีพอย่างนั้น แล้วบอก “การดำรงชีพอย่างนั้นมันเป็นโลกุตตระ ถ้าใครดำรงชีพตามปกติเป็นชาวพุทธเราธรรมดานี้เป็นโลกียะ”

มันเป็นโลกียะทั้งหมด ผลของวิญญูฯ การเกิดในกามภพ รูปภพ เป็นของวิญญูฯทั้งสิ้น ถ้าผลของวิญญูฯนี้มันเป็นโลกๆ ทั้งสิ้น มันเป็นโลกทั้งสิ้น ความรู้สึกนึกคิดเกิดจากจิต มันก็เป็นเรื่องของโลกๆ เรื่องของโลกียะทั้งสิ้น มันเป็นโลกียะทั้งสิ้น

แต่ด้วยความที่เป็นมิจฉาทิฎฐิ ความเห็นผิดไปจากธรรม เห็นผิดไปจากธรรมเพราะความรู้ความเห็นของตนใจ แล้วเพราะอะไร เพราะไม่มีครูบาอาจารย์ ไม่มีผู้นำที่ดี ถ้ามีผู้นำที่ดีเขาก็ไม่เชื่อ เขาไม่เชื่อใครทั้งสิ้น เชื่อแต่กิเลสของตน

ถ้าเชื่อกิเลสของตนเห็นใหม่ สิ่งที่มีการศึกษา ศึกษามานานขนาดไหนก็แล้วแต่ เวลาในสมัยพุทธกาล ไปฐิลละ ไปฐิลละ เห็นใหม่ เขามีการศึกษา เขาสั่งสอนลูกศิษย์ได้ ๕๐๐ ด้วยอำนาจวาสนาของเขาละ ด้วยอำนาจวาสนาของเขาที่เขาวิชาสนาเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จญาณ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารอบรู้ไปทั้งสิ้น พอรอบรู้ไปทั้งสิ้น เวลาเข้ามากราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยลูกศิษย์ลูกหามาคารวะไป

“ไปฐิลละไปลานแปล่ามาแล้วหรือ”

“ไปฐิลละไปลานแปล่าจะกลับแล้วหรือ”

โบลานเปล่าๆ แต่เขาศึกษาค้นคว้าแล้วถูกต้องด้วยนะ สิ่งที่ถูกต้องดีงาม การจดจำตาม ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นั่นเขาจดจำ จดจำมาทำไม จดจำมาเพื่อ ประพฤติปฏิบัติ ถ้าจดจำแล้วไม่ได้ปฏิบัติขึ้นมาเป็นขึ้นเป็นอัน นี้สูญเปล่า คำว่า “สูญเปล่า” คือ โบลานเปล่าๆ เวลาโบลานเปล่าๆ

การศึกษามากก็ศึกษามาให้ประพฤติปฏิบัติ แต่เวลาปฏิบัติขึ้นมาเห็นใหม่ แล้วทำสมาธิ สมาธิหลับตา อ้าว! การทำสมาธินะ ถ้าเราลืมตา เราเห็นภาพต่างๆ เราเห็นความรู้สึกต่างๆ เห็น ใหม่ มันจะควบคุมจิตใจได้ยาก เวลาจิตใจ เวลาเรานั่งสมาธิขาขวาทับขาซ้าย มือขวาทับมือซ้าย แล้วหลับตาลงๆ หลับตาลงหายใจเข้านี้ก็พุท หายใจออกนี้ก็โธ เพราะอะไร

เพราะเราจะค้นคว้าหาหัวใจของเรา เราจะทำสมาธิ สมาธิคือจิตเป็นสมาธิ ถ้าจิตเป็น สมาธิ ถ้ามันเป็นสมาธิ แล้วถ้ามันเด็กน้อย เด็กน้อยเวลาไปฝึกหัดเขากำหนดอานาปานสติ เขาก็หลับตาลง ถ้าไม่หลับตาลง ถ่อมมองอย่างนั้น มันอายตนะไง มันรับรู้ไง มันส่งออกไง เราจะ รักษาใจของเราไง ถ้ารักษาใจของเราไม่ให้รู้เห็นสิ่งใดเลยเห็นใหม่

เวลาพระไปฐิติโบลานเปล่าๆ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “โบลานเปล่า มาแล้วหรือ โบลานเปล่ากลับแล้วหรือ”

เขามีอำนาจวาสนาของเขาเห็นใหม่ เขามาใคร่ครวญค่านึง ถ้าเราทำอย่างนี้ เราทำอยู่ อย่างนี้ ลูกศิษย์ ๕๐๐ ใครๆ ก็ชื่นชมเราทั้งสิ้น ไปไหนมีคนล้อมหน้าล้อมหลังทั้งหมดเลย แต่ ทำไม้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ชมเราเลย ทำไมบอกโบลานเปล่าๆ มันเปล่าอย่างไร

ตัดสิ้นใจทิ้งหมู่คณะ เวลาจะออกประพฤติปฏิบัติ จากที่ โบลานจดจำได้ สิ่งที่ธรรมวินัย เข้าใจหมด แล้วสั่งสอนคนอื่นได้ด้วย แต่มันเปล่าประโยชน์จากตนไง มันเปล่าประโยชน์จาก หัวใจใจ มันเปล่าประโยชน์

มันเปล่าประโยชน์ มันวิเคราะห์วิจัยคนอื่นได้หมด แต่ความจริงในใจมันไม่มี ถ้าความ จริงในใจไม่มีมันบอกสมาธิหลับตา สมาธิลืมตา หลับตาลืมตาอะไร ใครลืมตา ใครหลับตา ใคร เป็นโลกียะ ใครเป็นโลกุตตระ โลกียะ โลกียะที่ไหน โลกุตตระ โลกุตตระอย่างไร

นี่ไง เวลาไปสำนักปฏิบัติ สำนักปฏิบัติ วัดปฏิบัติ กรรมฐาน พระอรหันต์ทั้งวัดเลย พระอรหันต์เห็นใหม่ การปฏิบัติมันปฏิบัติโดยหัวใจ มันปฏิบัติด้วยประสบการณ์ตรงของจิตแบบ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น แล้วถ้าปฏิบัติขึ้นมาแล้วเห็นใหม่ การปฏิบัตินั้นองค์ความรู้มหาศาล แต่เวลาพูดออกมามันจะตรงกับธรรมวินัย สิ่งที่ว่าปรีชาปฏิบัติคมกวีโรบลานหรือไม่

ท่านบอก “เราเป็นผู้ปฏิบัติมีการศึกษาน้อย เราไม่มีอำนาจวาสนาจะสอนท่านได้หรอก” ปฏิเสธไป องค์ที่หนึ่งปฏิเสธไป องค์ที่สอง “ลองดู” องค์ที่สองพระอรหันต์ทั้งนั้นๆ องค์ความรู้พร้อมหมด

นี่มรรค ๘ เทวเม ภิกขเว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงอัมมจักขุ ทางสองส่วนที่ไม่ควรเสพ ความติดอยู่ในสุข กับการกระทำที่ไม่เป็นประโยชน์กับจิตนั้น แล้วถ้ามันเป็นจริงๆ เป็นอย่างไร

เป็นจริงๆ มัชฌิมาปฏิปทา ดำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ ระวังชอบ ความชอบธรรมอันนี้ต่างหาก ถ้าความชอบธรรมอันนี้ต่างหากที่เกิดขึ้น เวลาพระอัญญาโกณฑัญญะใช้สติปัญญาใคร่ครวญต่อไป มันจะเกิดญาณ เกิดปัญญา เกิดจักขุ เกิดความรู้ความเห็นในใจของตน เกิดปัญญา ปัญญาที่มันเกิด นี่ไง ความจริงๆ มันเกิดจากจิตใจ

เพราะจิตมันเกิดมาแล้ว จิตมันเกิดมาเพราะว่าปัญญาวิคัลป์อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ ทำสมถกรรมฐาน ทำความสงบของใจ ทำสมาธิมากมายมหาศาลขนาดไหน เวลามันเกิดปัญญาๆ มันรู้แจ้งมันแทงตลอดในใจของพระอัญญาโกณฑัญญะเลย

นี่ก็เหมือนกัน เวลาไปหาพระกรรมฐาน พระอรหันต์ทั้งวัด สูดทำแล้วปฏิเสธไปเรื่อยๆ ความรู้ความเห็นในหัวใจมันเป็นความจริง แต่ถ้าแสดงให้ตามคัมภีร์โรบลานให้เข้าใจ มันเกิดทิฐิมานะ มันเข้าใจเพราะมันรู้มาก ปฏิเสธไปเรื่อยๆจนไปถึงสามเณรน้อย สามเณรน้อยก็เป็นพระอรหันต์อีก เอ้า! ถ้าอย่างนั้นสามเณรน้อยก็เป็นผู้ที่อบรมสั่งสอนได้ก็ลองดู

นี่ลองดู ถ้าเกิดทิฐิมานะ นี่ไง ถ้าเกิดทิฐิมานะนี่มีจิตทิฐิ ทั้งๆ ที่ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมอบรมสั่งสอนคนอื่นแต่โรบลานเปล่าๆ ใ้ตรงที่โรบลานเปล่ามันจะเขียนอะไรก็ได้ โรบลานเปล่ามันจะพลิกแพลงอย่างไรก็ได้ เวลาถ้ามันมี

สติปัญญาอยู่ มันก็ยังอบรมสั่งสอนด้วยธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เดียวมันจะบวกกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ไบลานเปล่านั้นเขียนได้ทุกๆ อย่างเลย

สามเณรน้อยถึงบอกว่า “ถ้าจะศึกษาก็ได้ แต่ต้องมาเตรียมความพร้อมก่อน”

เตรียมความพร้อมก่อนเห็นไหม เราจะเอาอไผ่ เข้าไปตัดไผ่พร้อมกับผ้าจีวรมันขาดอยู่แล้ว เวลาเข้าไป ยอมไหม เพราะว่ามันขัดแย้งกับความเป็นจริงไง จะเข้าไปตัดไผ่ เราก็ควรจะเข้าไปด้วยตัวเปล่าใช่ไหม เพื่อไม่ให้หนามมันเกี่ยวผ้าขาด เวลาเข้าไปมันต้องขาดอยู่แล้วโดยวิทยาศาสตร์ แต่เขาจะดูทิวสิมมานะ ความอหังการที่ไม่เชื่อฟังธรรม ไบลานเปล่านั้น ไบลานเปล่านั้นมันจะทำอะไรก็ได้ตามความพอใจของมัน ทิวสิมมานะของมันไง

แต่ในเมื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอบรมมาบ่มเพาะมาแล้ว มีสติปัญญา ยอมรับแล้ว เอ้า! ตัดก็ตัด เข้าไปตัดเลย พอจะเข้าไปถึงจะเข้าไปใกล้ บอกไม่เอา ไม่เอา เราหยุดแล้วแหละ เราจะเอาน้ำ ให้ห่มผ้าลงไป สูดทำยแล้วก็ไม่เอา ไม่เอาแล้วแหละ

สูดทำยแล้วพร้อมที่จะประพฤติปฏิบัติเห็นไหม เริ่มต้นการอบรม “ร่างกายนี้เปรียบเหมือนจอมปลวก ให้นั่งลงหลับตา ตา หู จมูก ลิ้น ให้ปิดซะ เปิดหัวใจไว้ๆ เปิดหัวใจทำความสงบของใจเข้ามา” ถ้าเป็นสมาธิสมาธิใจ นี่สมาธิหลับตาหรือสมาธิลืมตาละ สมาธิหลับตา ลืมตายังทำไม่ได้เลย แล้วหลับตาจะทำอย่างไร

ถ้าหลับตา หลับตาก็อยู่ที่อำนาจวาสนาของคนนะ อยู่ที่อำนาจวาสนาของผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินะ อำนาจวาสนาของคนมันมีมากมีน้อยแค่ไหน แม้แต่ปัญจวัคคีย์นะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม มีพระอัญญาโกณฑัญญะองค์เดียวเท่านั้นที่บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบัน เป็นสงฆ์องค์แรก

ปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ พระอัสสชิ พระมหานาม ก็อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาพร้อมกับพระอัญญาโกณฑัญญะเหมือนกัน แต่เวลาด้วยบุญกุศล ด้วยอำนาจวาสนาเห็นใหม่พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรมองค์เดียว อีก ๔ คนนั้นยังไม่ได้

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมซ้ำๆ จนพระปัญญาวัคคีย์เป็นพระ
โสดาบันทั้งหมด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงอนัตตลักษณะสูตร ถึงเป็นพระอรหันต์
ขึ้นมา เนียนัตตลักษณะสูตรนะ

“ชั้น ๕ เป็นสุขหรือทุกข์”

“เป็นทุกข์พระเจ้าข้า”

“รูปเป็นสุขหรือเป็นทุกข์”

“เป็นทุกข์พระเจ้าข้า”

“แล้วถ้าเป็นทุกข์ไปยึดไปถือมันทำไม”

ด้วยสติ ด้วยปัญญา อนัตตลักษณะสูตร ถึงเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา เวลาเป็นจริงมันเป็นจริง
ขึ้นมา โดยสัจจะเป็นความจริง มันมีเหตุมีผลของมันโดยข้อเท็จจริง

มันจะมาสมาธิลึ้มตาสมาธิหลับตาละ มันเป็นมิจฉาสมาธิต่างหาก มันเป็นมิจฉาหรือ
เป็นสัมมา ถ้าเป็นมิจฉาสมาธิคือไปติดในสมาธินั้น เวลาไปยึดมันถือมันในความเห็นของตน ถ้า
ในความเห็นของตนเพราะมันมีกิเลส กิเลสมันบวกรเข้า

บอกว่า “ใช้ปัญญาๆ” ปัญญาภิเลสพาใช้ทั้งสิ้น เวลามันใช้ปัญญาๆ ต้องทำความเข้าใจ
ของใจเข้ามา ถ้าใจมันสงบระงับเข้ามา ให้มันเป็นความจริงขึ้นมา คนที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา
จะรู้ว่าอะไรเป็นปัญญา อะไรเป็นสัญญา

ถ้าเป็นสัญญาขึ้นมา ปัญญามันเกิดจากอะไร สิ่งที่เป็นสัญญา สัญญานั้นละหลับตา ถ้า
เป็นปัญญาๆ นั่นละลึ้มตา ถ้าลึ้มตาขึ้นมาแล้วสิ่งที่จะเป็นโลกียะ โลกุตระมันจะเกิดตรงนี้ เวลา
เกิดทำความเข้าใจเข้ามาถ้าใจมันสงบระงับเข้ามาได้

เวลาสามเณรน้อยบอกร่างกายนี้เปรียบเหมือนจอมปลวก ปิดตาจมูกหูลิ้นกายใจก็คือ
หลับ หลับเพื่อจะทำให้มันคง ลึ้มตา ลึ้มตาก็ได้ ลึ้มตาเดินจงกรมเขาก็ลึ้มตา พระที่เขาทำ ลึ้มตา
มหาศาล แต่มันติดอยู่ที่वासนาของคน มันไม่ใช่ลึ้มตาหลับตา มันเป็นมิจฉาหรือเป็นสัมมา
ต่างหาก ถ้ามันเป็นมิจฉาๆ แล้วเวลามิจฉาขึ้นมา มิจฉาคือหลงผิดไป มิจฉาไปตามกิเลสไป

เวลาเราปฏิบัตินี้ก็เลสมันนอนหลับใช้ใหม่ ก็เลสมันไม่ยุ่งกับเราเลยหรือ ปฏิบัติแล้วจะเป็นธรรมทั้งสิ้นใช้ใหม่

ที่เราปฏิบัติ เราทุกข์เรายากอยู่ที่นี่ ก็เพราะกิเลสต้นหาความทะยานอยากของเราเอง อวิชชาคือความไม่รู้ ความไม่รู้มันก็พอกพูนขึ้นมาด้วยความโลภ ความโกรธ ความหลง เพราะไม่รู้ ไม่รู้ยังฉลาดอีกนะ ไม่รู้ยังถือตัวถือตนอีกนะ ไม่รู้ในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่ศึกษามามีข้อมูลมาก พอข้อมูลมากสิ่งนั้นก็เลสมันบังเงา มันเอาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเป็นเครื่องมือทำลายในความเพียรของเราอีกต่างหาก ทั้งๆ ที่มันจะเป็นประโยชน์กับเรา ธรรมะควรเป็นประโยชน์กับเรา ก็เลสมันพลิกแพลงมาเป็นโทษกับเรา มาทำลายเราทั้งสิ้นเลย ทำลายอะไร ทำลาย...

“ปฏิบัติมาตั้งนานแล้ว ไม่เห็นได้อะไรเลย ปฏิบัติมาตั้งหลายปีแล้ว...” มันกลับมาทำลาย เขาเดินจงกรม เราก็เดินจงกรม เขานั่งสมาธิ เราก็นั่งสมาธิ จิตเขาสงบ จิตเราไม่สงบ จิตเขาดีงาม จิตของเราชั่วร้าย ชั่วร้ายทำลายตัวเอง ทำลายเราทั้งสิ้น

นี่ไง เวลากิเลสมันพลิกแพลงขึ้นมาเพราะอะไร เพราะว่าหลับตาหุ้จุมูกลิน์กายเปิดหัวใจไว้ พยายามคอยดู คนเรามีทวาร ๖ อายตนะ เวลาอายตนะสัมผัสผัสสะ เวลาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “อายตนะภายนอก อายตนะภายใน อายตนะภายในสัมผัส อายตนะภายนอก มันจะเกิดจักขุวิญญาณ โสตวิญญาณ ฆานวิญญาณ” ท่องจำท่องได้ ท่องได้แต่ซื่อ แต่เวลามันโลภ มันโกรธ มันหลง ไม่รู้ เวลามันลุกเป็นไฟไม่เห็น เวลาเป็นไฟเผาตัวเองไม่รู้ “อันนี้คือการปฏิบัติธรรม ปฏิบัติธรรมมันก็ต้องเผาผลาญอย่างนี้แหละ”

มิจฉาทิฏฐิ มันเป็นมิจฉา! ทำเป็นว่าเข้าใจธรรมะ เอาธรรมะมาแยกมาแยะ มันเป็นอายตนะภายนอก อายตนะภายใน แต่ไม่เห็นกิเลส บอกเลยนะ เวลาครูบาอาจารย์ท่านบอกเลยนะ เวลาทำความเข้าใจของเราเข้ามา เราพยายามทำความเข้าใจของเราเข้ามา ทำความสงบบ่อยครั้งเข้าๆ จนจิตตั้งมั่น เวลาทำความเข้าใจใจ ใจมันสงบระงับเข้ามา มันก็มี

ที่พออยู่พอกิน จิตใจที่มันสงบระงับบ้าง เราพออยู่พอกิน เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา เราลงทุนลงแรงขนาดไหน เราลงทุนลงแรงด้วยเจตนาจากหัวใจของเรา

ถ้าใจของเรามีเจตนาที่ดีงาม เราพยายามจะฝึกฝน ฝึกฝนของเรา ค้นคว้าหาใจของเรา ถ้าค้นคว้าหาใจของเราถ้าจิตมันสงบระงับเข้ามามันก็มีความสุขนะ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี มันจะลืมหัดตามันจะหลับตาขึ้นมา เราค้นคว้าหาใจของตน เพราะจิตตภาวนา เราจะเอาจิตของเรายกขึ้นสู่วิปัสสนา ไม่ใช่เราอยู่กับโลก เราอยู่ของเราแล้วก็บอกว่านั้นเป็นปัญญา เป็นโลกุตตระ

โลกุตตระเพราะความเชื่อ โลกุตตระเพราะชื่อเขียนว่าโลกุตตระ แต่ความจริงมันโลกียะทั้งสิ้น มันเรื่องโลกๆ เพราะความเกิดเป็นมนุษย์มันยิ่งใหญ่ ยิ่งใหญ่เพราะมีกายกับใจ กายกับใจ เพราะเราเกิดมาเป็นมนุษย์ไง เราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดำรงชีพของเราว่าเป็นอย่างไร แล้วบอกว่านั้นเป็นโลกุตตระ โลกุตตระตรงไหน?

โลกุตตระมันเป็นภาวนามยปัญญา ภาวนามยปัญญามันเกิดจากการภาวนา

ถ้ามันเกิดจากการภาวนา จิตมันไม่เคยสงบระงับขึ้นมา มันเอาอะไรเกิดขึ้น มันเอาอะไรไป เป็นปัญญา มันเอาอะไรไปเป็นปัญญาเกิดจากการภาวนามยปัญญา เพราะมันไม่ได้ภาวนา มันเป็นการท่องเที่ยว เป็นการท่องเที่ยว มันเป็นเรื่องคัมภีร์ไบเบิล

สิ่งที่ธรรมชาติมันจะเกิด มันเกิดจากจิต จิตคืออะไร สัมมาสมาธิ หลับตาทำสมาธิ หลับตาทำสมาธิมันยังเป็นสมาธิแสนยาก การหลับตาทำสมาธินะ เขาบอกว่าสมาธิหลับตา สมาธิหลับตา คือจิตใจที่มันเรรวน จิตใจที่มันไม่มีหลักมีเกณฑ์ สมาธิหลับตา หลับเพราะหลับไหลไป

เวลาเป็นสมาธิ สติมันพร้อมไป แล้วถ้ามันสมาธิหลับตา หลับตาอะไร หลับตาเป็นสมาธิ หรือ ถ้ามันเป็นกรรมฐานก็บอกมันนะ สติมันอ่อน

เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านจะแก้ไขนะ เวลาทำสมาธิ ถ้ามีสติสมบูรณ์ขึ้นมา ถ้าสติสมบูรณ์เวลาภาวนาขึ้นมาทบทวนศีลของตน ถ้าศีลของตน ทบทวนร่างกายของตน ร่างกายของตนนะ ธาตุขันธ์ทับจิตหรือไม่

จิตของเราเห็นไหม คุณสิ พลังงานที่มันมีมาก เวลานั่งไปสัปดาห์งก๊งงงง เวลาครูบา อาจารย์ของเราท่านสอนนะ สอนอะไร สอนการประพฤติปฏิบัติสอนเข้าไปสู่จิตของตนไง ถ้า สอนเข้าไปสู่จิตของตน ถ้าจิตมันวางได้ จิตมันวางได้ๆ วางอะไร วางสัญญาอารมณ์ไง วางสิ่ง ที่ว่ารู้อะไร นี่ไงๆ ไบลานเปล่าๆ ไง

ไบลานที่ศึกษามา คัมภีร์ไบลานเราศึกษามาแล้ว เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันต้อง เป็นสัจจะเป็นความจริงที่เกิดจากจิต เวลาเกิดจากจิตขึ้นมาเวลาปฏิบัติแล้วเขาไม่สนใจคัมภีร์ ไบลานนั้น คัมภีร์ไบลานมันเป็นธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลามันเป็นจริง มันจะเป็นจริงขึ้นมาในใจของเรา ถ้ามันเป็นจริงของเรา มันไม่ต้องการไบลานนั้น

แต่นี้ไม่เป็นอย่างนั้น ความจริงไม่มีในใจของตนมีแต่ไบลาน เวลาเห็นไหม คุณสิ เวลาผู้ ที่ คัมภีร์ไบลานทำสมาธิก็สมาธิในสมุทฺติในดินสอ เวลาปฏิบัติก็ปฏิบัติในสมุทฺติในดินสอ มันไม่มี ความจริงขึ้นมาเลย ใจไม่รู้จักรู้จริง

นี่ไง ที่หลวงปู่มั่นท่านพูดไป “แก้จิตแก้ยากนะ แก้จิตแก้ยากนะ” แต่พวกนี้ไม่รู้จักรู้จิต ไม่ รู้จัก เขาบอกว่า “ต้องเป็นสมาธิลึมตา” ลึมตาก็เป็นความรู้สึกของโลก ลึมตาเนีย ลึมตาๆ ไร่ ความคิดไป สมองไป แล้วมันก็คิดเท่านั้นไง แต่ใช้เรื่องดีเรื่องชั่วนั้นเป็นเรื่องหนึ่ง เวลาคิดดีคิดชั่ว นั้นมันเป็นเรื่องหนึ่งนะ แต่ว่าถ้าเป็นโลกุตตระ โลกียะ นั้นไม่มีอยู่จริงเลย

ถ้ามันมีอยู่จริงเห็นไหม คุณสิ ไปฐิติละ ไปฐิติละไบลานเปล่า เวลาสามเณรน้อยสอนเห็นไหม ปิฎฐทวารทั้ง ๕ เหลือไว้ ๑ เหลือไว้หัวใจนั้น นี่ไง หลับตา แล้วค้นคว้าหาใจของตนให้เจอ เวลา เจออะไร เจออะไร ในจอมปลวกนั้น ในร่างกายของคน ในร่างกายของมนุษย์ที่พระอรหันต์ทั้งวัดที่ สามเณรน้อยอยู่ ตั้งแต่อาจารย์ลงมาถึงสามเณรน้อยเป็นพระอรหันต์ทั้งหมด

ในจอมปลวกคือร่างกายของคนมันมีเหี้ยตัวหนึ่งอยู่ในนั้น คอยจับเหี้ยตัวนั้น คอยจับเหี้ย ตัวนั้นก็คอยจับกิเลสไง คอยจับอวิชชา คอยตรวจสอบ คอยค้นคว้าหาให้เจอไป

แต่เขาบอกว่า “กิเลสเป็นนามธรรม มันจะเห็นได้อย่างไร” แต่เวลาสมาธิลึมตาของเขาจะ เวลาของเขา เขาใช้ไบลาน ใช้คัมภีร์ แล้วบอกว่า “ถ้าขั้น ๕ พิจารณาของมันแล้ว แล้วมัน

พิจารณาไปบ่อยครั้งเข้าแล้วมันจะช้าก็เลยได้” แล้วก็เลยมันอยู่ไหน เพราะอะไร เพราะมันเป็น สัญญา มันเป็นความจำ มันเป็นโลกียะ มันเป็นเรื่องโลก เพราะอะไร เพราะทำสมาธิไม่เป็นไง

ถ้าทำสมาธิเป็น นี่ไง เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านสอนนะ ทำความสงบของใจเข้ามา ทำความสงบใจเข้ามาก่อน พอใจสงบระงับแล้วพยายามรักษาของเรา รักษาของเราให้จิตมันตั้งมั่น ถ้าจิตตั้งมั่นขึ้นมา เวลาจิตสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา

การยกขึ้นสู่วิปัสสนาคือจิตเห็นอาการของจิต ถ้าจิตเห็นอาการของจิต จิตจะเห็นสติปัฏฐาน ๔ เวลาจิตเห็นสติปัฏฐาน ๔ เห็นใหม่ จิตเห็นสติปัฏฐาน ๔ เวลาจิตที่มันจับได้ จิตที่มันจับได้จิตเห็นอาการของจิต จิตมีการกระทำ ถ้ามันเป็นสัมมาสมาธินะ ถ้าเป็นสัมมาสมาธิ

ถ้าไม่เป็นสัมมา ถ้าอย่างที่เขาพูดถึงว่า “พระที่ประพฤติปฏิบัติ พระปานี้มีแต่หลับหูหลับตา สมาธิหลับตา สมาธิหลับตามันจะไปเห็นผีเห็นนาง มันจะถือฤกษ์ถือชัย มันจะไปเรื่อง การพยากรณ์”

การทำอย่างนั้นมันเป็นทีพระ พระที่ประพฤติปฏิบัติมันก็มีหลายฝักหลายฝ่าย มันก็มีหลายสำนัก สำนักที่ไม่มีครูบาอาจารย์ สำนักที่เขาเชื่อถือกันอย่างนั้นก็มี สำนักที่ปฏิบัติอย่างสายหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น แล้วปฏิบัติครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ ท่านก็มี สิ่งที่มีนะ สิ่งที่ว่าทำไปแล้วมันจะไปเรื่องที่ว่าไปรู้ไปเห็นต่างๆ เรื่องนิมิตต่างๆ อันนั้นมันเป็นเรื่องอภิญญา

การที่เป็นอภิญญาเพราะจิตมันเป็นได้หลากหลายนัก แล้วจิตอำนาจวาสนาของจิตมันไม่เท่ากัน ถ้าอำนาจวาสนาของจิตไม่เท่ากัน เหมือนความคิด ทุกคนมีความคิดไม่เท่ากัน ทุกคนมีความคิดร้อยแปด แล้วพอจิตสงบขึ้นมามันก็มีความคิดเกิดจากจิต พอจิตสงบขึ้นมามันก็ไปรู้ไปเห็นเหมือนกับเห็นที่ความคิดนั้น

เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นจริงนะ ท่านจะกลับเข้ามาสู่ที่ผู้รู้นั้น สิ่งที่เกิดขึ้นคือผู้รู้นั้นไปรู้ ผู้รู้คือตัวจิต ตัวจิตที่มันจะรู้จะเห็นสิ่งใดก็แล้วแต่ นี่ถ้าครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นจริงท่านต้องแก้ตรงนี้ แก้ที่ว่าจิตมันส่งออก ส่งออกไปรู้ต่างๆ เห็นใหม่ เขาเรียก จิตส่งออกนอก

ถ้าจิตส่งออกนอกมันก็จะไปรู้ไปเห็นนิมิตต่างๆ แล้วความรู้อันนั้นมันก็จะอยู่ที่กำลังของจิต อยู่ที่จิตที่มีอำนาจวาสนามากน้อยแค่ไหน ถ้าจิตที่มีอำนาจวาสนาของมัน มันก็จะไปรู้ไปเห็นสิ่งต่างๆ ที่มันจะเห็นนิมิต การเห็นนิมิตนี้มันจะดึงกำลังออกไป ดึงจิตนี้ออกไป ส่งออกไปใช้พลังงาน แล้วพอส่งพลังงานออกไป พอไปรู้ไปเห็น ภาพนั้นก็คลาดเคลื่อน ภาพนั้นก็ไม่ใช่จริง ภาพนั้นเห็นขึ้นมาก็ไปสำคัญตน นี่จิตผู้ที่ไม่มีความอำนาจก็สำคัญตน

แต่ผู้ที่มีกำลังของเขา เขาไม่สำคัญตน สิ่งที่เราที่เห็นนี้มันก็เป็นอนิจจัง สรรพสิ่งในโลกนี้ก็เป็นอนิจจัง การนั่งสมาธิของเราก็เป็นอนิจจัง เรานั่งลงอยู่ เราก็นั่งลงอยู่ ถ้าเราลุกขึ้นมันก็พ้นจากการนั่งสมาธิ จิตสงบแล้วมันไปรู้ไปเห็นสิ่งใดมันยังเป็นนามธรรม ยิ่งเป็นอนิจจังมากกว่าธาตุ มากกว่าร่างกาย มากกว่าสิ่งที่เป็นวัตถุธาตุ เพราะมันเป็นนามธรรม

สิ่งที่เป็นนามธรรมแต่เราไม่รู้ เราไม่หลง ไม่หลงไปนามธรรมนั้น ไม่ให้นามธรรมนั้นสำคัญให้มันเป็นความยึดมั่นถือมั่นของใจขึ้นมา ผู้ที่มีสติมีปัญญาเขาใคร่ครวญเท่าทันกับอารมณ์ที่ส่งออกที่ไปรู้ไปเห็น เขากำหนดสติ กำหนดพุทโธ กำหนดกลมหายใจให้มันชัดเจนขึ้นพยายามดึงจิตกลับมาให้เข้าสู่ผู้รู้ของตน

ถ้าเข้าสู่ผู้รู้ของตนเห็นใหม่ เวลาวิธีการแก้ไขของครูบาอาจารย์ที่ท่านแก้จิตๆ ใจ เวลาจิตที่มันส่งออก ส่งออกไป ส่งออกไปคือมันส่งออกไปตามแต่กิเลส ส่งออกไปตามความโลภ ความโกรธ ความหลง ความโลภ ความโกรธ ความหลงมันจ่อมทัพไป จ่อมทัพคืออวิชชา ความโลภ ความโกรธ ความหลงนี้เป็นแม่ทัพ แล้วอุปาทานความยึดมั่นถือมั่นของใจ แล้วสิ่งที่เป็นลูกเป็นหลานของมัน มันยังพัวพันไปกับกิเลส ไปกับวิภวัญะ ไปกับพญามารมหาศาลเลย

นี่เห็นใหม่ นี่หรืออย่างนี้หรือเขาเรียกสมาธิหลับตา อันนี้จิตมันส่งออก แล้วไม่มีครูบาอาจารย์แก้ไข เขาเคยเป็นอย่างนั้น เขาบอก “เขาเคยทำๆ แล้วมันเป็นอย่างนั้น นี่สมาธิ” ก็มันส่งออก ก็ไม่มีครูบาอาจารย์แก้ไขให้กลับเป็นสัมมาสมาธิ ถ้าไม่กลับมาสัมมาสมาธิ ไม่มีสัมมาสมาธิ มันก็ไม่ใช่มัชฌิมาปฏิปทา

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธัมมจักขุ ๓ เหวเม ภิกขเว ทางสองส่วนที่ไม่ควรเสพ ทางสายกลางตั้งแต่สัมมาทิฐิเห็นใหม่ สัมมาทิฐิ สัมมากัมมันโต สัมมาสมาธิ สัมมาสติ ถ้าเป็นสัมมา สัมมาเห็นใหม่

แล้วถ้าสมาธิไม่จำเป็นไม่ต่าง ๆ มันเป็นไปไม่ได้หรอก มันเป็นไปไม่ได้ที่จะยกขึ้นสู่โลกุตตรธรรม เพราะสมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน จิตที่มันยกขึ้นสู่วิปัสสนา มันไม่มี เพราะว่าต้องสมาธิลืมนตา ลืมนตาก็เป็นปกติ ลืมนตาก็เป็นโลกใจ แล้วสมาธิมันอยู่ไหน แล้วสมาธิไม่มี เพราะก็ไม่มีใจ ก็จะมีที่โบลานใจ ก็จะมีอยู่ที่เวลาพระไตรปิฎกเขียนหนังสือเลย เขียนหนังสือเป็นขึ้นเป็นอันนะ เป็นตำรับตำรา เป็นไอ้ไฮ! มรรค ๘ ดำริชอบ งานชอบ ชอบของเขา ชอบที่กระดาศชอบที่โบลาน เวลาชอบไปชอบในโบลาน แต่เวลาทำขึ้นมามันไม่มีสัจจะไม่มีความจริงขึ้นมา ไม่มี

ถ้ามี ถ้ามีจะไม่บอกว่าสมาธิไม่สำคัญ สมาธิไม่ต้อง เขาพูดเลย “สมาธิไม่สำคัญ ไอ้พวกทำสมาธิฯ ไอ้พวกนี้ไอ้พวกพระกรรมฐาน พวกพระปานี้ดักดาน ไม่มีความเจริญก้าวหน้า”

ความเจริญก้าวหน้าของจิต ความเจริญนะ อำนาจของจิตนะ จิตพ้นจากวิภวภูจะ ความเจริญก้าวหน้าของจิต จิตมันสงบระงับเข้ามาแล้ว พอจิตสงบระงับเข้ามา “สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี”

คนที่ไม่มีอำนาจวาสนา คนที่ทำสมาธิได้นะ ขณิกสมาธิ อุปาจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ ขณิกสมาธิมีความสุขบ้างเล็กน้อย เหมือนกับคนที่ประพฤติปฏิบัติใหม่ๆ คนที่ประพฤติปฏิบัติ คนที่พยายามชวนชวายนกันอยู่นี้ในสำนักปฏิบัติต่างๆ ที่เวลาทำสมาธิฯ นั้นยังไม่เข้าถึงสมาธิ อันนั้นเป็นขณิกะคือความสบายใจ พอความสบายใจก็เห่อเหิมนะ “อู้ย! สบายๆ อู้ย! นี่ไง นิพพานเป็นเช่นนั้นเอง” เพราะอะไร เพราะอำนาจวาสนาของคนมันเบาบาง จิตของคนมันไม่มั่นคง

จิตที่มั่นคง ดุสิต เวลาพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะเป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา การที่เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า อัครสาวกเบื้องซ้ายเบื้องขวา ต้องเป็นผู้ที่สร้างอำนาจวาสนามา คำว่า “สร้างอำนาจวาสนามา” เห็นไหม ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย เวลาสร้างอำนาจวาสนามาเพราะว่า

เขามีอำนาจวาสนา พระสารีบุตรพึงธรรมพระอัสดชชี เพราะอำนาจวาสนา เพราะสิ่งที่ได้สร้างสม
มาในหัวใจมันมีหลักเกณฑ์ พอฟังมันมีปัญญาทะลุเลย

นี่ไง นี่ก็เหมือนกัน จิตที่มีอำนาจวาสนา เวลามันสงบมันมีกำลัง มันจะพิจารณา มันจะ
ตรวจสอบ แต่ถ้ามันไม่มีวาสนาถึงว่าเวลาผู้ที่ปฏิบัติ สบายๆ พอสบายๆ อ้อ! นิพพานเป็นเช่น
นั่นเอง นี่อำนาจวาสนามันเบาบาง มันเบาบางแต่เขาก็เป็นชาวพุทธนะ แต่เขาเป็นชาวพุทธ เขา
ก็อยากจะประพฤติปฏิบัติไฉ่

แล้วหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมีอำนาจวาสนาของท่าน ถ้าไม่มีอำนาจวาสนาของท่าน
ท่านทำตัวท่านเองให้พ้นจากกิเลสไปแสนยาก หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นด้วยอำนาจวาสนา ด้วย
บุญกุศลที่สร้างอำนาจวาสนาสร้างสมกันมา หลวงปู่เสาร์เป็นผู้ที่พาหลวงปู่มั่นเวลาออกบวช
แล้วยังกลับมาเยี่ยมญาติ เพื่อนฝูงมาชวนเล่นชวนคุย หลวงปู่เสาร์เห็นทำไม่ได้พาเข้าป่าอีกเลย

นี่เห็นอะไรที่มันผิดแผก ท่านพยายามจะหลบหลีกๆ ท่านจะทดสอบใจของท่านประจำ
เพราะอะไร เพราะวาสนาของจิตนี้ไฉ่ ไม่ใช่คนที่เบาบางไม่มีวาสนาแล้วก็ไหลลลยไปตามแต่
กิเลสที่มันจะชักนำไป แล้วชักนำไปมันก็เป็นการบอกไฉ่ มันเป็นการบอกถึงความรู้ของตนไฉ่

**ศีลจะรู้ได้ต่อเมื่อเราอยู่ด้วยกัน ธรรมะจะรู้ได้ต่อเมื่อแสดงธรรม แล้วพอแสดง
ธรรมนี้ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติธรรมเขารู้หมดละ ถ้ามันจะเป็นจริง**

จิตที่สงบ พอจิตสงบระงับเข้ามาเห็นใหม่ ถ้ามีวาสนาเห็นใหม่ จิตเห็นอาการของจิต ถ้า
จิตเห็นอาการของจิต เห็นอาการของจิตแล้วถ้ามันเห็นอาการของจิต เห็นกาย เห็นเวทนา เห็น
จิต เห็นธรรม ถ้ามันเห็นจริง ถ้ามันเห็นจริงเห็นใหม่

นี่ไฉ่ สิ่งที่ว่า “กิเลสจะเห็นมันได้อย่างไร กิเลสจะรู้มันได้อย่างไร” เพราะความหลงผิด
สักกายทิฏฐิ ทิฏฐิความเห็นผิด เห็นผิดโดยจิตได้สำนึกว่าเป็นเรา ว่าเป็นเรา แล้วเรามาอยู่ที่ไหน
ถ้าจิตมันไม่สงบมันหาไม่ได้หาไม่เจอ หาไม่ได้หาไม่เจอมันเจออะไร

มันเจออุปาทานไฉ่ เจอการสร้างภาพไฉ่ นี่ไฉ่ พิจารณากายๆ เห็นกายๆ ใครก็เห็น หมอก็
เห็น เราขับถ่ายทุกวันไม่เห็นกายเราหรือ ถ่ายออกมาของเหม็นทั้งนั้น เห็นทุกคน แต่เห็นจนเคย
ชิน เห็นโดยโลก ไม่ได้เห็นโดยธรรม

แต่เวลาเห็นโดยธรรมนะ เห็นโดยธรรมเห็นจากจิต ถ้าเห็นจากจิต เห็นจากจิตเพราะอะไร เห็นจากจิตเพราะจิตมันมีพื้นฐาน จิตมันมีสัมมาสมาธิ ถ้าจิตเป็นสัมมาสมาธิ เป็นสัมมาสมาธิ เพราะอะไร เป็นสัมมาสมาธิเพราะกิเลสไม่รู้เท่าทันจิตอันนี้

จิตอันนี้คืออะไร คือผู้รู้ ภาตผู้ ภาตผู้ที่ไม่มีการกิเลสครอบงำ ถ้ามีการกิเลสครอบงำ ภาตผู้ที่ยังเห็นของมันเป็นตามความเป็นจริง ถ้าเห็นของมันตามความเป็นจริงมันสะท้อนกิเลสไป มันสะท้อน กิเลสมันก็จับกิเลสได้ไง

พอมันจับกิเลสได้ มันก็โอโฮ! โอโฮ! แล้ววิปัสสนาไป มันก็ยังคลาดเคลื่อน การวิปัสสนา เวลาถ้ามันเป็นจริงไป ถ้ามันไม่เป็นจริงมันไม่รู้จริงเห็นจริงอย่างนี้หรือ ออก แล้วถ้ามันรู้จริงเห็นจริง เพราะการรู้จริงเห็นจริงนี้มันรู้จริงเห็นจริงโดยข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงคือการกระทำ คือศีล คือสมาธิ คือปัญญา ศีลสมาธิ คือมรรค ๘ ถ้ามรรค ๘ มันเกิดขึ้น คนที่มีมรรค ๘ เกิดขึ้น เห็นใหม่ จากปุถุชนเป็นกัลยาณชน จากปุถุชนคนหนา คนหนา จะเป็นคนดีคนเลวอย่างไรแล้วแต่เป็นปุถุชน คนในโลกนี้ส่วนใหญ่แล้วเป็นปุถุชน

ถ้าเป็นกัลยาณชนนะ เป็นกัลยาณชนจะมีสถานะใดก็แล้วแต่ จะสูงจะต่ำ จะดำรงชีพอย่างไร ถ้าเป็นกัลยาณชนนะ รูป รส กลิ่น เสียงเป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร เขาจะรักษาจิตของเขาได้ กลับมาสู่ความสงบ คือรักษาจิตของเขาไม่ให้ รูป รส กลิ่น เสียง ชักจูงไปได้ ง่าย นี่เป็นกัลยาณชน เพราะกัลยาณชนทำรักษาใจของตนได้ง่าย

ถ้าทำรักษาใจของตนได้ง่ายมันทำสมาธิได้ง่าย ถ้าทำสมาธิได้ง่ายมันจะรักษาหัวใจของตนได้มันคงขึ้น ถ้าหัวใจของตนมันคงขึ้น ถ้ามีอำนาจวาสนามีครูบาอาจารย์นะ ท่านจะบอกให้ น้อมไป ถ้าคนมีวาสนานะ

มีครูบาอาจารย์หลายองค์มาก พอจิตสงบแล้วเห็นภาพกายมาทันทีเลย ถ้าเห็นภาพกาย มาทันที พวกนี้พวกเจโตวิมุตติ เจโตวิมุตติคือจิตสงบแล้วมันเห็นของมัน พอเห็นของมัน มันจะ สะท้อนหัวใจมาก สะท้อนหัวใจเพราะอะไร นี่ไง เพราะกิเลสอยู่ที่นั่นไง

เวลาเราพูดเห็นใหม่ ว่าไดโนเสาร์อยู่ที่ใ้ๆ มีคนเขียนปัญหาถามมาถามนะ ไดโนเสาร์มันคืออะไร ไดโนเสาร์คือสัตว์ดึกดำบรรพ์ ก็เลสเต้นหาความทะยานอยาก อวิชชามันฝังอยู่ที่ใจ อยู่ที่จิตได้สำนึก เปรียบเหมือนไดโนเสาร์ ไดโนเสาร์มันยังเป็นสัตว์สมมุติอยู่ข้างนอกนะ แต่เวลาพูดถึงไดโนเสาร์ๆ นี่เปรียบเทียบๆ ยังมีคนเขียนมาถามนะ หลวงพ่อ ไดโนเสาร์มันคืออะไร

ไดโนเสาร์ก็คือสัตว์ดึกดำบรรพ์ คืออวิชชา คือพญามารที่ครอบงำจิตใจนี้มาไม่มีต้นไม่มีปลาย ใจดวงนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไม่มีต้นไม่มีปลาย ใครจะปฏิเสธ ใครจะไม่ปฏิเสธนั่นมันเรื่องของเขา สัจจะความจริงมันเป็นสัจจะความจริงวันยังค่ำ

เพราะมีธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเป็นผู้พิสูจน์เท่านั้น เพราะธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลามันพิจารณาไปแล้ว เวลามันสิ้นสุดแห่งทุกขมันจะรู้เห็นครบทุกๆ กระบวนการของมัน กระบวนการของจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ที่มันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเพราะอะไร แล้วถ้ามันจะพ้นจากกิเลสๆ โดยธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่ไง

เพราะธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา สัจธรรมๆ ที่มันมีอยู่มันต้องมีผู้ที่มีอำนาจวาสนาบารมีมารื้อค้น พอรื้อค้น รื้อค้นที่ไหน ก็รื้อค้นในใจของท่าน รื้อค้นในธรรมชาติ เพราะมันต้องทำลายอวิชชา ทำลายพญามารในดวงใจนั้นให้สูญสิ้นไป ถ้าไม่สูญสิ้นไปมันจะทะเลาะไปรุ่ง มันจะเข้าใจรู้รอบขอบชิดได้อย่างไร

ถ้ามันเป็นความจริงเห็นใหม่ ถ้ามันเป็นความจริง คนที่เป็นความจริง ธรรมะนี่มันฟังออก ถ้าบอกสมาธิไม่สำคัญ สมาธิไม่ต้อง เพราะเวลาคำสั่งสอนของเขา บางคราวเขาบอก “สมาธิฯ มรรค ๗ ก็ได้ สมาธิไม่สำคัญ”

ถ้าสมาธิไม่สำคัญ ตัวตนก็ไม่สำคัญ ตัวเองก็ไม่สำคัญ จิตก็ไม่สำคัญ ถ้าจิตไม่สำคัญ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไม่รู้จัก ถ้ามันจะรู้จัก จิตมันต้องสงบเข้ามา พอจิตมันสงบเข้ามา จิตสงบแล้ว จิตสงบแล้วจะยกขึ้นวิปัสสนาไม่ได้นะ แม้แต่โดยปัจจุบันนี้ โดยสามัญสำนึกนี้ เขาก็ปฏิเสธอยู่แล้ว

ถ้าโดยนักวิทยาศาสตร์จะปฏิเสธถึงพลังงานในโลกนี้ไม่ได้ พลังในโลกนี้มี ดวงอาทิตย์มี จักรวาลมี แต่มันจะเปลี่ยนแปลงอย่างไร มันเป็นเรื่องของธรรมชาติ แต่ถ้าปฏิเสธว่าไม่มีนี้ แล้ว จักรวาลมันอยู่กันอย่างไร แรงโน้มถ่วงมันเกิดมาจากอะไร สิ่งใดที่เป็นศูนย์กลางของจักรวาลนี้

นี่ก็เหมือนกัน บอกสมาธิก็ไม่ต้อง กิเลสก็ไม่รู้จัก กิเลสเป็นนามธรรมก็หาไม่ได้ กิเลสเป็น นามธรรมต้องไปเจอมันด้วยหรือ แต่ฉันสิ้นกิเลสหมดแล้วนะ ฉันเป็นพระอรหันต์นะ แล้วเขาไม่ เชื่อว่าฉันเป็นพระอรหันต์ด้วย

แต่ไม่รู้จักกิเลส สมาธิก็ไม่จำเป็น พื้นฐานสมาธิหลับตา สมาธิลืมตา มันก็น่าฆ่าแล้ว แหละ สมาธิไม่มีหลับตาและไม่มีลืมตา ถ้าเป็นสมาธิ ถ้าหลับตาแล้วลืมตานั้นไม่ใช่สมาธิ ไม่ใช่ มันเป็นอารมณ์ความรู้สึกเท่านั้น

ถ้าเป็นความจริงๆ มันเป็นข้อเท็จจริงนะ มรรค ๘ คือมรรค ๘ นี่ไง ธรรมจักร เวลาองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เครื่องหมายของธรรมคือธรรมจักร ธรรมจักรมี ๘ ซี่ ๘ ซี่นั้นขาดซี่ใดซี่หนึ่งไม่ได้ ถ้าขาดซี่ใดซี่หนึ่งเห็นใหม่ มรรคไม่สามัคคีรวมเป็นหนึ่งไม่ได้ รวม เป็นมรรคสามัคคีชำระล้างสมุจเฉตปหานกิเลสไม่ได้

มันเป็นไปไม่ได้ ถ้ามันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้สักอย่างในทางปฏิบัติ แต่ในทาง คัมภีร์ไบเบิลเขาแปลว่า เขาก็วิตกวิจารณ์ของเขา เขาก็ว่าของเขาไป ว่าเขาไปแล้ว เขาว่าถูกต้องดี งามของเขา เพราะมันเป็นไปไม่ได้ตั้งแต่เริ่มต้นไง

เวลาหลวงตาพระมหาบัวท่านไปคุยกับหลวงปู่แหวนก็อย่างนี้ คำถามแรก คำถามแรกนี่ นี่ไง จิตสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา มรรค ๘ สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สัตถัพพตปรามาส ถ้ามันเป็นไป ได้จริงหรือเปล่า ถ้ามันเป็นไปไม่ได้จริง มรรคไม่สมบูรณ์แบบ ภาวนามยปัญญาไม่มี ถ้า ภาวนามยปัญญาไม่มี มันไม่มีโลกุตตรธรรม

ที่เขาคุยปากเปียกปากแฉะว่า “โลกุตตรปัญญา เป็นโลกุตตระ ใ้พวกชาวพุทธทางโลก เป็นโลกียะ ใ้ช่างนอกโลกียะทั้งนั้น ไม่มีโลกุตตระทั้งที่เลย ยิ่งพระกรรมฐาน ยิ่งพระป่าด้วย ยิ่ง หลอกหลวง ว่างเปล่า ไม่มีคุณธรรม ไม่มีศีลจะความจริง” แต่ไม่รู้ที่ตัวเองไบลานเปล่า ไบลาน เปล่าๆ ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันเลย เพราะความจริงมันไม่มี

ถ้าความจริงมีนะ คนที่ไม่ใช่คนตาบอด เราเห็นโลกเหมือนกัน คนตาบอดมันไม่เคยเห็นโลก มันก็ว่าโลกตามแต่ที่มันจินตนาการ คนตาดี โลกนี้ทุกคนเห็นเหมือนกัน มรรค ๘ มรรคสามัคคี มันแตกต่างกันไม่ได้ ถ้ามันแตกต่างกันไม่ได้เห็นใหม่ ทำความสงบของใจเข้ามา ใจสงบระงับแล้วจากโลกียะ จากการเกิดเป็นมนุษย์ เป็นโลกสมมุติ เป็นเรื่องโลกียะ เราก็ฝึกหัดของเรา จนกว่ามันจะสงบระงับเข้ามา

เวลามันสงบระงับเข้ามาเห็นใหม่ สงบระงับแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนาคือเห็นกิเลส เห็นสติปัญญา ๔ ตามความเป็นจริง ทุกข์ สมุทัย สมุทัยคือต้นหาความทะยานอยาก กิเลสมันคืออะไร คือสมุทัย สมุทัยต้นหาความทะยานอยาก ต้นหา วิภวตัณหา คือตัวกิเลส แล้วมันเป็นอย่างไรละ กิเลสตัวเป็นๆ ตัวอ้วนๆ ตัวผอมๆ กิเลสเจ้าเล่ห์เจ้าเหลี่ยมอย่างไร มันก็ใช้ปัญญาวิปัสสนา แยกแยะ

พอแยกแยะกัน นิโรธ นิโรธคือการดับทุกข์ นิโรธคือขณะของจิต ขณะจิตมันมรรคสามัคคี ขณะจิตที่มันขาด นิโรธด้วยมรรค มรรค ๘ เกิดนิโรธ นิโรธะ นิโรธจากโสตาบัน จากสภิกาคาฯ จากอนาคาฯ จากสิ้นกิเลสเป็นพระอรหันต์ นิโรธเป็นชั้นๆ ขณะจิตถ้ามันไม่มี มันไม่เป็น แต่ครูบาอาจารย์เราเป็น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านเป็น หลวงตาพระมหาบัวท่านไปถามหลวงปู่แหวนท่านเป็น

แล้วบอกว่า “พระกรรมฐานสอนว่างเปล่า พระกรรมฐานสอนผิด พระกรรมฐานไม่มีคุณธรรม เพราะสมาธิหลับตา”

หลับตาหรือลืมตาไม่มี มีแต่มีจิตหรือสัมผัส และมิจฉาทิฏฐิ ทิฏฐิเห็นผิดจากกิเลสของตน โดยที่ไม่มีอำนาจวาสนา

ถ้ามีอำนาจวาสนาเหมือนหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านค้นคว้าขวนขวาย เปรียบเทียบพยายามเอาจนตัวท่านเป็นจริง เป็นจริงแล้วเปรียบเทียบมาในคัมภีร์ไบเบิล ไม่ใช่ไบเบิลเปล่า

ไบเบิลคัมภีร์เป็นคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ความรู้จริงเห็นจริงในใจของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นเป็นความจริง ความจริงอันนี้กับคัมภีร์ไบเบิลเป็นอันเดียวกัน

หลวงปู่มั่นท่านพูดถึงหลวงตาพระมหาบัวไว้ **“ประพฤติปฏิบัติไปแล้วถึงที่สุดแล้ว
ปริยัติ ปฏิบัติมันจะเป็นอันเดียวกัน”** ปริยัติกับปฏิบัติเห็นไหม มันเป็นอันเดียวกันจาก
คุณธรรมในใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินั้น เอวัง